

Jericho ingenomen

Thema: Naar het beloofde land
Jozua 6

a. Het bevel van de HEERE (Joz. 6: 1-5)

UITLEG VAN DE TEKST

We lezen allereerst een situatieschets. Israël is gelegerd in de nabijheid van Jericho. Dat is blijkbaar niet onopgemerkt gebleven (vers 1). De poorten zijn gesloten voor de kinderen van Israël. De stad is hermetisch afgesloten. Er kan niemand in of uit. De stad heeft grote, sterke muren. Zo'n aanzicht zou een aanvaller moedeloos kunnen maken. Hoe moeten we die strijd winnen? Maar de HEERE spreekt bemoedigend tot Jozua (vers 2). 'Ik heb Jericho in uw hand gegeven.' Er staat in de grondtekst een perfectum wat betekent dat het om iets gaat wat al gebeurd is. Zo bedoelt de HEERE het ook. Jozua, u ziet het niet, maar de stad is reeds aan u gegeven. Jozua zal zich hebben afgevraagd hoe dat dan zal gaan.

In de verzen 3, 4 en 5 wordt het plan uitgelegd. De HEERE maakt Jozua duidelijk wat het volk moet doen. Op zich is dat betrekkelijk eenvoudig. Allereerst moeten de krijgslieden om de stad heen gaan. Elke dag eenmaal en dat zes dagen achter elkaar. In die stoet moet ook de ark aanwezig zijn. In het midden om precies te zijn. Zeven priesters moeten voor de ark lopen. Zij moeten elk een ramshoorn dragen. Op de zevende dag moet het anders. Dan moeten ze niet één, maar zevenmaal rond de stad gaan. Als dat gebeurd is en het geluid van de ramshoorns klinkt, moet het volk juichen. Wanneer ze dan juichen, zal de muur instorten. Dan moeten ze de stad binnengaan en haar innemen. Uit vers 10 blijkt ook nog dat de mensen moeten zwijgen. Gedurende het trekken rond de

stad wil Jozua niet één woord horen. Dat mag pas weer op de dag als Jozua zal zeggen: 'Juich!' We zien dat het getal zeven een grote rol speelt. Het getal is het getal van de scheppingsdagen. We komen het vaak tegen. Het zevende jaar is het sabbatsjaar. Na zeven keer zeven jaar volgt het jubeljaar. Overigens heet de hier gebruikte ramshoorn 'jobeel', waar het woord jubel vandaan komt. Deze hoorn wordt geblazen om het jubeljaar aan te kondigen. Het jubeljaar is het jaar van de bevrijding, het jaar waarin ieder zijn eigen bezit terugkrijgt. Je hoort het hier bij Jericho als het ware meeklinken. Bij zoenoffers is er de zevenvoudige besprenging. Vaak worden zeven dieren ten offer gebracht. In de tabernakel stond de zevenarmige kandelaar. Je kunt stellen dat het getal zeven op grond van de schepping het teken is van Gods werk in en met deze wereld. Het draagt ook iets in zich van beproeving. Zo moet Naäman de Syriër zich zevenmaal onderdompelen in de Jordaan. Jakob moet zeven jaar werken voor Laban. Als laatste is het ook het getal van de voleinding. Met de zevende dag is de schepping gereed. Ook in het boek Openbaringen speelt het getal zeven een belangrijke rol. Na de zeven maal zeven engelen, die ieder hun werk volbrengen, komt het einde.

De nadruk ligt op de ark en op de priesters. Zij spelen een hoofdrol in deze aanwijzingen. Niet zozeer de strijdbare mannen of bepaald wapentuig, maar de ark krijgt alle nadruk. Zij staat in het midden (net als in de vorige geschiedenis). De ark is het teken van Gods aanwezigheid. Het volk moet op voorhand juichen. Het is juichen voor God. Hem eren, daar gaat het hier dus om. Dan zal de muur vallen en moeten de strijders de stad binnen trekken en haar innemen.

TER OVERWEGING

Het lijkt vreemd dat het volk zevenmaal rond de stad moet trekken. Het is ook niet wat wij zouden doen of willen. Wie voor een stad staat met dikke muren, denkt waarschijnlijk eerder aan een stormram, ladders en andere hulpmiddelen waarmee je die muur zou kunnen overwinnen. Dat ligt naar ons gevoel meer voor de hand. Voor een zware taak zijn zware middelen nodig. Ik trek de lijn even door. Zo hebben we in onze dagen moeite om de mensen te bereiken met het evangelie. Wat kun je daaraan doen? Dat is een grootse taak en vraagt dus ook om grootse middelen. Zowel in de kerk als daarbuiten. Media, radio, televisie, internet en gaat u maar door. We zetten het liefst 'zwaar geschut' in om het evangelie 'aan de man te brengen'. Wat zegt de Bijbel? Daar staat heel eenvoudig: 'Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor is uit het Woord van God' (Rom. 10: 17). Als we dat horen, krijgen we hetzelfde gevoel als wanneer we Israël rond Jericho zien trekken. Moet dat het doen? Ja, zegt de HEERE, dat doet het. Mijn Woord zal het doen, ook op zondagsschool. Door Mijn Geest zal het geschieden (Zach. 4: 6).

Ongetwijfeld heeft het iets van een beproeving in zich. Dat zal voor de Israëlieten ook wel gegolden hebben. Je kunt je voorstellen dat de oversten zaten te wachten op een aanvalsplan, een duidelijke tactiek. Dat komt niet. Nee, in plaats daarvan wordt ze gevraagd zeven dagen zwijgend rondom de stad te gaan. En wordt hun gevraagd te geloven dat dit de weg is waarin de overwinning behaald wordt. Dat is een beproeving.

Ook het juichen is een daad van geloof. Wie juicht er nu op voorhand als de muren nog staan? Ja, maar toch heeft de HEERE gezegd dat de stad reeds van hen is. De vraag is of ze dat geloven. Wie dat gelooft, zal zonder moeite juichen.

Misschien vroegen de Israëlieten zich af: wat zullen de mensen in Jericho denken, als ze ons zo zien lopen. Het oordeel van andere mensen is voor ons ook belangrijk. Het kan ons weerhouden de weg van God te gaan. Misschien is het uw vraag. Wat zullen ze zeggen? 'Geef jij nog zondagsschool? Of club? Komen daar kinderen? Luisteren ze? Heb je het gevoel dat je iets bereikt?' Als je dat hoort, kan de twijfel zomaar toeslaan.

Dat is niet goed. De weg die gewezen wordt is Gods weg. Hij wijst waar het heen moet. Hij zegt hoe het gaan moet. Dat vraagt gehoorzaamheid. Hier van de Israëlieten. Zo geldt dat voor ons even goed. Wij moeten niet wijzer willen zijn dan God. Als ons de weg wordt gewezen waarin de Heere werken wil, hebben wij die weg te gaan. Al verwacht geen mens er iets van.

b. Het plan uitgevoerd (Joz. 6: 6-19)

UITLEG VAN DE TEKST

Als de Israëlieten het plan hebben vernomen (vers 6), wordt er uitvoering aan gegeven. Jozua roept het volk bij elkaar en stuurt ze op pad (vers 7). De toegerusten (degenen die voorbereid waren op de strijd) gaan voorop (vers 9). Dan volgt de ark met de priesters in het midden en daarna volgt de achterhoede (vers 8 en 9). Er wordt dus gehoor gegeven aan de opdracht. Het is opvallend dat er staat in vers 11: 'Hij deed de ark des HEEREN rondom de stad gaan.' De nadruk ligt dus niet op het volk, het leger, maar op de ark. De Heere Zelf trekt als het ware om de stad heen. Dat gaat zes dagen lang zo (vers 14). Tot de zevende dag. Nu staan ze vroeg op (vers 15). Ze gaan nu zevenmaal om de stad heen. Alleen op de zevende dag trekken ze er zevenmaal omheen. Alvorens er wordt opgetrokken naar de stad, heeft Jozua nog een boodschap (vers 17-19). 'Doch deze stad zal de HEERE verbannen zijn. Dat geldt voor alles en iedereen die daarin is, met uitzondering van Rachab en haar familie.' Deze stad zal de HEERE verbannen zijn. Wat is dat, verbannen? In de grondtekst betekent het woord dat hier staat: iets of iemand ergens aan wijden, helemaal overgeven aan iets of iemand anders. Dat heeft nog een positieve klank. Soms is het negatief. Dan is het overgeven aan vernietiging, totaal buitensluiten. Wanneer iets of iemand in de ban werd gedaan, was omgang met anderen, maatschappelijk verkeer, vanaf dat moment onmogelijk. Zo kennen wij ook nog een formulier van de ban of afsnijding uit de gemeente. 'Deze stad zal de HEERE verbannen zijn.' Dat wil zeggen dat alles in de stad voor de HEERE zal zijn. Voor niemand anders. Op een overtreding van deze ban staat een zware straf. Dat zien we in vers 18. 'Wacht u van het verbannene.' Zie dat u daar niet aankomt. Laat aan de HEERE wat van de HEERE is. Daarmee wordt voorkomen dat u een ban afroept over uzelf en over het leger. Wordt dan alles vernietigd of ongebruikt gelaten? Nee, dat niet. Dat lezen we in vers 19. Het zilver en het goed, de koperen en ijzeren vaten zullen de HEERE heilig zijn. Ze zullen tot de schat des HEEREN komen. We moeten hier denken aan bijvoorbeeld het gebruik van deze spullen in de dienst aan God in de tabernakel of later in de tempel.

TER OVERWEGING

Als eerste wijs ik er op dat dit verbannen betekent dat alle mensen in Jericho zullen sterven. Daar is in de loop der eeuwen (en zeker in onze tijd) heel wat kritiek op geweest. Waar is dat nu nodig voor? Waarom moeten al die mensen sterven? Laat God toe dat er een slachting plaatsvindt? Het is nadruk-

kelijk een opdracht van de HEERE. Dat kunt u lezen in Deut. 7: 2. Maar waarom dan? Eén reden zien we in Deut. 7: 4 Dan staat er: 'Want zij zouden uw zonen van Mij doen afwijken, dat zij andere goden zouden dienen.' De volken moeten weg, want als ze blijven worden het verleiders. De zwaarste reden vinden we in Deut. 9. 'Want om de goddeloosheid van deze volken verdrijft hen de HEERE uit hun bezitting.' Deze verbanning is dus een straf vanwege hun zonden. De HEERE staat in Zijn recht als Hij ze verbant.

Het tweede waar ik op wil wijzen, is dat het een leermiddel voor Israël is. Zij zullen het land ontvangen, maar het blijft van de HEERE. Het is leengoed. Geldt dat bij ons ook niet? Dat we omgaan met leengoed? Want wij hebben ook alles ontvangen van de HEERE. In bruikleen. Is het dan niet eerlijk om ook alles aan Hem te wijden? Je bezit? En vooral onze kinderen? Is dat niet wat we hebben beloofd bij de doop?

De ban betekent ook dat iets aan God wordt gewijd. Waaraan zijn wij nu gewijd? Aan Wie (wie) behoren wij? We moeten de kinderen voorhouden dat ze altijd aan iemand gewijd zijn. Is het niet aan de HEERE, dan wel aan de duivel.

De HEERE trekt op te midden van Zijn volk. Dat onderstreept de aanwezigheid van de ark. Hij is bij hen, voorafgaand aan de strijd en ook in de strijd. Zo is Zijn Naam HEERE: Ik ben die Ik ben. Ik ben erbij. Zo mogen weten dat we niet zonder de HEERE hoeven zijn. Israël had de ark achter kunnen laten. Dan hadden ze zelf de HEERE buitengesloten. Dat kunnen wij ook. Als de HEERE er niet is, is dat omdat wij Hem niet vragen mee te gaan of omdat wij Hem buitensluiten.

c. Ieder woord door de HEERE waargemaakt (Joz. 6: 20-27)

UITLEG VAN DE TEKST

Het volk juicht (vers 20) Ze juichen tot Gods eer. Met recht, want de muur valt. Die grote dikke muren van Jericho bezwijken (vers 20b). Het onmogelijke wordt bewaarheid. Niet onder het geweld van stormrammen, niet door een aardbeving of iets dergelijks, maar in de weg van gehoorzaamheid en het doen van Gods geboden. Wie deze verzen leest, krijgt de indruk dat er van strijd nauwelijks sprake is. Het lijkt

alsof de inwoners van Jericho ook alle moed verloren hebben; ze worden alle gedood (vers 21). Allen? Nee, Rachab en haar familie niet (vers 22). Zij deed de goede keus. Ze zag dat deze God de ware God is. Dat redde haar leven en de levens van haar familie (vers 23 en 25). Strikt lijken de Israëlieten zich aan de opdracht te houden (vers 21 en 24). Jericho wordt vervloekt en tot een teken gesteld van wat er verder nog gaat gebeuren (vers 26). Wie de stad op zal bouwen, zal daarvoor worden gestraft. Het zal de bouwer zijn kinderen kosten. We weten dat de stad door een zekere Hiël is herbouwd en dat hem dat twee van zijn kinderen gekost heeft (1 Kon. 16: 34). Intussen gaat het gerucht van Jozua door het hele land (vers 27). Men spreekt over dat wat de HEERE heeft gedaan.

TER OVERWEGING

Hier zien we dat de HEERE woord heeft gehouden. Hij doet wat Hij belooft. Hij voert de strijd. Israël hoefde alleen maar te volgen en te juichen. Hij deed de muren instorten.

De HEERE voert de strijd. Zien we dat ook niet in de Heere Jezus? Is het niet zo dat ook Hij de strijd heeft gevoerd? De strijd tegen de satan, tegen de zonde en tegen de dood? Dat Hij voorop ging en door Hem de muren werden geslecht? De muur van schuld, de muur van de dood. 'Geef dat ik daarop vertrouw, Heere. Schenk mij dat geloof.' Dat is een goed gebed. Dan leer ik juichen vanwege Zijn overwinning.

Rachab leeft van genade. Dat geldt zeker ook haar familie. Hun leven danken ze aan Gods goedheid. Ze hebben de goede keuze gemaakt. Met de kinderen kunnen we bespreken dat een keuze voor de HEERE altijd zegen brengt.

De ernst van Gods woorden wordt duidelijk in Hiël. Hij verliest twee zonen, omdat hij geen gehoor heeft gegeven aan wat de HEERE heeft gezegd. Die ernst mogen we voorhouden aan de kinderen.

In Zacheüs zien we dat de Heere Jezus vol van genade is. Zacheüs is tollenaar, rijk en woont in een stad die er niet had mogen zijn (Jericho). Zelfs in die stad komt de Heere Jezus en vindt daar Zacheüs die Hij plukt als een rijpe vrucht uit de boom. De Heere is goed.

GELOOFSLEER

Heidelbergse Catechismus, zondag 25: over hoe God het geloof werkt en versterkt.

Nederlandse Geloofsbelijdenis, art. 20: over Gods volkomen rechtvaardigheid.

